

Motion till riksdagen 2020/21:2581

av **Johan Hultberg (M)**

Förbättrad svensk läkemedelsberedskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ta fram och implementera en strategi gällande läkemedelsberedskap vid kris och krig och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har gått igenom de budgetpropositioner, lagar, utredningar och myndighetsdokument som har med krisberedskap och läkemedelsförsörjning att göra och har genom dessa konstaterat att regeringen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att det ska finnas en ordentlig beredskap gällande läkemedelsförsörjning vid kris eller krig. Dessutom finns det i dag ingen specifik aktör inom försörjningskedjan av läkemedel som har krav på sig att ta hänsyn till läkemedelstillgång just ur ett beredskapsperspektiv.

Tidigare hade Sverige stora beredskapslager med bland annat läkemedel i händelse av en större kris, men så är inte längre fallet. Under kalla kriget fanns beredskapslager för hälso- och sjukvården men Sverige avyttrade beredskapslagren för 20 år sedan. Idag är det läkemedelstillverkarna som avgör hur stora centrallager man ska ha av ett visst läkemedel. Dessa lager är inte anpassade för att krig eller kris. Varken sjukhus eller apotek har heller någon större lagerhållning, vilket inte minst har synliggjorts under nu pågående coronapandemi. Sammantaget innebär detta att livsviktiga mediciner kan ta slut på bara några dagar. Coronapandemin har också synliggjort hur sårbar den globala läkemedelsförsörjningen är. Under pandemin har såväl läkemedelsproduktionen som distributionen av läkemedel allvarligt påverkats av bland annat handelshinder.

Regeringen har tillsatt en utredning (dir. 2018:77) för att bland annat se över nuvarande ordning för att säkerställa att det finns tillgång till läkemedel och annan hälso- och sjukvårdsmateriel vid allvarliga händelser i fredstid respektive under höjd beredskap, och uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2020. Det är då av vikt att regeringen skyndsamt agerar så att en ny strategi gällande läkemedelsberedskap tas fram och implementeras. Möjligheten att inrätta särskilda beredskapslager bör övervägas. För

att snabbt förbättra vår beredskap för exempelvis leveransproblem och en ökad efterfrågan kan ökade krav ställas på läkemedelstillverkarna som håller centrallagren. Lagerhållarna bör givetvis ersättas för ökade krav. Denna möjlighet bör särskilt beaktas då det torde vara det enklaste och mest kostnadseffektiva sättet att snabbt höja beredskapen och minska sårbarheten avseende vårt lands läkemedelsförsörjning.

Johan Hultberg (M)